

lunderbyggede prognoser for beskæftigelsesmulighederne. Herved vil man også kunne modvirke den skævhed i uddannelsessøgningen, der skyldes mangelfuldt kendskab til uddannelsernes indhold og forventet udbud og efterspørgsel på arbejdsmarkedet, ikke mindst for så vidt angår de lange, videregående uddannelser, og bidrage til, at egentlige adgangsbegrænsninger ved de videregående uddannelser kommer til at spille en mindre fremtrædende rolle som middel til regulering af tilgangen.

Ad 5.

Der er med indførelsen af de erhvervsfaglige grunduddannelser skabt nogle mere smidige uddannelses tilbud inden for det 10.-12. uddannelsesår, som stiller eleverne friere med hensyn til deres fremtidige erhvervsvalg end de traditionelle lærlinguddannelser, hvor eleverne ved deres valg i begyndelsen af det 10. uddannelsesår foretager en kraftig indsnævring af deres senere beskæftigelsesmuligheder.

Da eleverne vil komme til at leve i et samfund præget af stadige forandringer og skiftende uddannelsesbehov, og da det er ønskeligt at bryde isolationen mellem de teoretisk og de praktisk orienterede uddannelser, må man tage disse hensyn i betragtning, når de fremtidige uddannelser i 10.-12. skoleår skal tilrettelægges.

Da uddannelserne i det 10.-12. uddannelsesår er et tilbud, må uddannelserne også lægges således til rette, at det på visse stadier af et 3-årigt uddannelsesforløb bliver muligt for elever at forlade uddannelsen med en vis studie- og/eller erhvervskompetence, ligesom det skal være muligt for sådanne elever senere at vende tilbage til uddannelsen for at opnå en bredere kompetence.

På denne baggrund er det vigtigt, at en trinvis opbygning af uddannelserne med afstigningsmuligheder tilrettelægges i samarbejde med arbejdsmarkedets parter, således at der sikres en erhvervskompetence til den konkrete afstigning. Dette har været en målsætning inden for EFG-uddannelserne, og det har i løbet af den hidtidige forsøgsperiode været muligt at realisere dette mål inden for flere uddannelsesretninger.

Eleverne er i disse tilfælde bedre stillet end de almindeligvis er i dag, hvor f. eks. en lærling, der afbryder sin uddannelse, normalt ikke har andre muligheder end at søge beskæftigelse som specialarbejder.

De enkelte fag, som eleverne sammensætter deres uddannelse af, må så vidt muligt lægges således til rette, at de består af flere afrundede, men dog sammenhængende kurser, som dels kan tages en-

keltvis, dels kan læses i et sammenhængende forløb gennem 10.-12. uddannelsesår.

Der må i den forbindelse skabes mulighed for, at elever med forskelligt uddannelsessigte kan læse visse fagdele eller kurser sammen, ligesom der må skabes mulighed for, at elever, der i løbet af 10.-12. uddannelsesår ønsker at skifte uddannelsesmål, med anvendelse af mindst mulig ekstra tid kan læse de fag eller dele af fag, som de mangler for at nå det nye mål.

Man bør herunder bygge på en analyse af de forskellige kurser med henblik på en samordning af uddannelserne og med udgangspunkt i de kundskaber og færdigheder, der er nødvendige i de forskellige erhvervsfunktioner. Derved vil man få mulighed for at lægge undervisningen således tilrette, at det vil blive mindre besværligt at skifte uddannelsesretning.

Dette må bl. a. indebære, at fag, der er fælles for flere uddannelsesretninger, så vidt muligt anbringes i begyndelsen af uddannelsen.

Ad 6.

Det må anses for et vigtigt mål, at der opretholdes et ensartet uddannelsesniveau over hele landet således, at en elev, der har gennemgået 10.-12. uddannelsesår ét sted i landet, kan opnå ansættelse eller optages til videreuddannelse andre steder på lige fod med elever fra det øvrige land.

Den uddannelsespolitiske målsætning og planlægning må derfor foregå under centrale myndigheders medvirken. Fagkreds, undervisningsplaner og timeplaner må således godkendes af undervisningsministeren, der også må have ansvaret for det pædagogiske tilsyn. Der må ligeledes lægges afgørende vægt på, at elever, der har gennemgået det 10.-12. uddannelsesår og opnået en erhvervsmæssig kompetence, også accepteres på arbejdsmarkedet. Arbejdsmarkedets parter og de ansættende myndigheder må derfor have medansvar for de uddannelser, som skal give erhvervsmæssig kompetence.

Af hensyn til den kontakt og det samarbejde, der er behov for med henblik på at sikre en hensigtsmæssig styring af uddannelserne, såfremt der skal tilvejebringes en større samordning, er det påkrævet med samarbejdsorganer. Hvilke organer, det bliver nødvendigt at oprette og hvilke beføjelser, disse skal have, er det på nuværende tidspunkt ikke muligt at skitsere, da dette bl. a. vil afhænge af måden, som uddannelserne tilrettelægges på.

Det er her vigtigt, at der foregår en kontinuerlig vurdering af behovet for arbejdskraft inden for de forskellige erhvervsområder, således at skolen kan give realistiske råd til eleverne om valg af uddannel-